

чертая, че функционирането на хайдушкия цикъл е с конкретна съотносимост спрямо разрушения порядък в етническия социум заради робството. Именно затова спазването нормалният ритъм на възпроизводство на годишния хайдушки цикъл е от съществено значение и е „регламентирано“ в хайдушките песни. Това отново се осъществява чрез персонажа на кукувицата и нейното „кукане“. Но в тези текстове то е с обратен знак на разгледания. Народният певец кълне /проклина/ птиче-кукувиче, което е закукало рано преди Благовец и е измамил „седемдесе момка“ да излязат в планината хайдути. Завалява дъжд и им измръзват пушките и сабите. Идват турци и ги залавят.¹³

Мотивът за излъганите от кукувица хайдути е доста разпространен. Тя кука три дни пред Благовец или рано пред Благовец, но във всички случаи в смисъла на преждевремето, заради което става причина за злините споходили излезлите в гората хайдути - хващат ги турци, пушка убива войводата, разболява се войводата, зима сварва дружината и турци хващат всички /както е в конкретния случай/ и т.н.¹⁴ Във всички варианти на този мотив зло спохожда хайдутите.

Преждевременното закукване на „птиче - кукувиче“ е причина за нарушаване на порядъка в годишния хайдушки цикъл, което води освен до замръзването на оръжието им и до акт, засягащ съществуването на дружината. Той може да се приеме като своеобразно наказание спрямо „прекрачилите“ междата на порядъка. В този смисъл появата на злото /етническият противник/ е логично обосновано контекстуално- нарушаването на порядъка винаги води до отприщването на злите сили.

Не са малко народните вярвания, които определят кукането на кукувицата като знак за нещо лошо, което предстои.¹⁵ Обикновено то е свързано със здравето-вещаенето на болести и смърт. А една част от тези вярвания са отразени в хайдушките песни, така, както е в една от цитираните.¹⁶

Двойнозначното присъствие на персонажа на кукувицата в българската фолклорна традиция е свързано предимно с функцията ѝ на вестител на добри и лоши вести.¹⁷